

Uzpomínky

velké rodiny

evangelische Kirche und Pfarramt
Preston, im County of Merioneth

Land: Merionethshire

Parochie: Merioneth

geb. Datum: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Datum: 1874

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

Geburts- und Taufschein Rodný a kresťní list.

Evangelical Church and Pastorate, Preston, in the County of Merioneth, and Merionethshire

Land: Merionethshire

Parochie: Merioneth

geb. Datum: 1874

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

geb. Ort: Merioneth

P. Alois Jargus

Několik slov úvodem

U zrodu této publikace byla myšlenka vytvořit dílo, které by zachytilo život a působení kněze, P. Aloise Jarguse v Kunovicích. To všechno při příležitosti jeho životního jubilea - osmdesáti let jeho života. Vzhledem k tomu, že nemám žádné zkušenosti s vydáním nějaké knihy, obrátil jsem se na zkušeného kněze P. Vladimíra Tetřala z Ostrožské Nové Vsi. Pod jeho vedením jsem oslovil kněze, rodáky z Kunovic, a další občany z Kunovic, kteří ho znali a s ním spolupracovali. Poprosil jsem je o jejich zážitky a vzpomínky na působení tohoto kněze, P. Aloise, v Kunovicích, kde sloužil jako farář 24 let.

Když jsem obdržel několik příspěvků a fotografií, přišel za mnou P. Antonín Hráček, že by bylo dobré rozšířit tuto publikaci na celý život P. Jarguse. P. Antonín oslovil nejbližší rodinu, farnosti, kde předtím P. Alois působil a přišly další materiály a fotografie. Zbývalo už jenom vše roztřídit, něco opsat a opravit, doplnit a dát tomu nějakou pěknou tvář. Díky P. Vladimíru Tetřalovi a dalším spolupracovníkům vzniklo toto dílo, které můžeme nabídnout všem, kteří P. Aloise Jarguse znali nebo by se chtěli s jeho životem a působením seznámit.

P. Jaroslav Polách, farář v Kunovicích

*Každý strom,
který má být bohatý na ovoce,
potřebuje hluboké kořeny.*

P. Alois Jargus

Bratr vzpomíná

Alois Jargus se narodil 30. května 1930 v Mariánských Horách jako třetí dítě ze šesti dětí Ferdinanda a Aloisie Jargusových. Tatínek byl soustružníkem ve Vítkovických železárnách, maminka se starala, aby udržela při životě chudou domácnost a dala všem dětem pevné základy víry a důvěry v Boha.

Po maturitě na gymnasiu v Ostravě nastoupil Alois do salesiánského noviciátu v Hodoňovicích. Podobně jako ostatní nemohl noviciát ukončit, protože v rámci akce „K“ (likvidace klášterů a řeholních společenství 14. – 15. dubna 1950) byl noviciát rozpuštěn. Pro všechny, kteří v sobě cítili touhu po kněžství, nastalo trpělivé období čekání, víry a důvěry, že přece jednou se vyjasní a dojdou svého cíle. Prozatím hledali možnost studia na vysokých školách, ze kterých byli postupně vylučováni jako „nepřátelé socialistické společnosti“ a odesíláni do dělnických profesí. Tak i Alois nastoupil na

důl Šverma v Mariánských Horách, kde odpracoval několik let v dole, než se mu podařilo zakotvit v Autoopravnách ve Vítkově. Své povolání si posiloval a udržoval tajnou prací mezi kluby v bývalém „Don Bosku“ v Ostravě a setkáními s podobně postiženými spolubratry, při výletech do přírody.

Teprve po osmnácti letech zkoušky a čekání mohl v roce 1968 začít pracovat veřejně. Založil skautský oddíl (Luxovi, Klosovi, Hankus a jiní jsou ak-

ativní i po mnoha létech) a zároveň studoval teologii v Olomouci, kde také vstoupil do semináře a přijal kněžské svěcení v roce 1973.

Rodiče se už toho okamžiku nedožili!

Po vysvěcení mu bylo naznačeno, že na severní Moravě není politicky žádoucí, ale bylo mu umožněno působit na jižní Moravě, nejdříve v Prostějově, pak ve Starém Městě a nakonec v Kunovicích.

Jako duchodce žije nyní u sester sv. Kříže v Kroměříži a podle svých možností poskytuje dále duchovní péči nejen sestřám v klášteře, ale také jako zpovědník.

*Gerard Jargus, bratr,
nyní bytem v Havířově*

Uzpomínka spolubratra

S Otcem Aloisem jsme se setkali jako chlapci ve Fryštáku. Tam nás učili milovat Pána Ježíše, Pannu Marii a mladé, kteří jsou tak křehcí a potřebují mnoho lásky. Tak nás tomu učil sv. Jan Bosko.

V době totality ostravská oratoř organizovala „brigády“ v Pitarném. Dělal

jsem tam zdravotníka.

Alois dovedl vnášet v pravý čas jiskru. Zrovna tak na skautských táborech v době politické „oblevy“. To už jsem byl knězem a on mi přihrával nějakého hochu, který to podle jeho zdání potřeboval. To se pak prožívala opravdová vnitř-

ní radost. Zval mě také do Ostravy. Stále měl srdce otevřené pro mladé. Nakonec vstoupil do olomouckého semináře a stal se knězem. Bylo to pro něho někdy těžké. Svědomitě sloužil a zachraňoval duše. Občas jsme se setkali v Kunovicích.

Oba jsme už v letech, pokřivení a s různými neduhy a při setkáváních má stále na srdci i na jazyku výzvy k věrnosti v modlitbě, v povolání a v přátelství s Pánem, kterému jsme dali všechno, když nás zavolal.

Dnes už můžeme jen doprovázet a radovat se, že jsou tu po nás další bojovníci s opravdovým duchovním nábojem.

Děkuji Pánu Bohu, že jsem mohl trochu zblízka poznat Otce Aloise a kéž oba vytrváme až do konce na cestě s Pánem.

*P. Stanislav Palásek, SDB
Prostějov*

Bývalý děkan v Uherském Hradišti vzpomíná

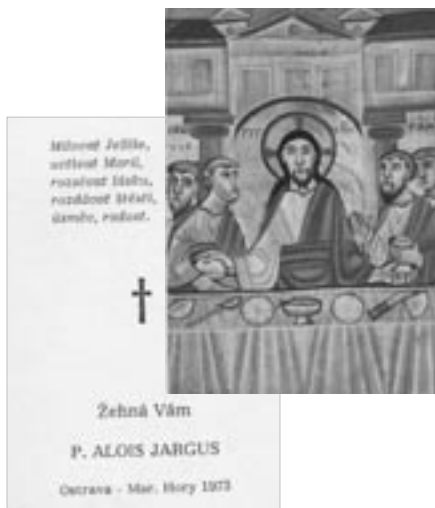

Moje vzpomínky na bratra Aloise sahají až do let společného studia na bohoslovecké fakultě v Olomouci. Vždy jsem ho vnímal jako vzor pracovitosti, čestnosti, pravdivosti, statečnosti a poctivosti.

Po vysvěcení na kněze každý z nás působil někde jinde až do mého ustanovení farářem a děkanem v Uherském Hradišti. Navštěvoval jsem ho nejen při vizitacích jeho farnosti Kunovice, ale vybral jsem si ho i za zpovědníka. Ve svaté zpovědi mi pomáhal na cestě smíření s Bohem a církví. Byl náročný a laskavý zároveň. A právě to jsem se pokoušel od něho učit. Ve farářské činnosti moudře spojoval evangelizační, pastorační a památkovou činnost. Tuto harmonii

duchovní a materiální péče jsem mohl dalším kněžím dávat za příklad.

*P. František Petřík,
Olomouc – Svatý Mořic*

Kristův kněz Otec Alois Jargus v Prostějově

Otec Alois Jargus, tehdy třiačtyřicetiletý, zahájil svoji kněžskou službu ve farnosti Povýšení Svatého Kříže v Prostějově jako kooperátor dne 1. srpna 1973.

Bylo to ještě období tuhé politické komunistické „normalizace“, kdy byla církev přísně sledována a státními orgány omezována ve své činnosti.

Ale Otec Alois, pocházející z křesťanské, velmi chudé, početné rodiny horníka, se zkušenostmi práce s křesťanskou mládeží v době komunistické totality na

Ostravsku, dobře poznal, jakou oblast pastorační činnosti jemu Pán Bůh svěřil na novém působišti – totiž práci s křesťanskými rodinami.

Otec Alois má zvláštní, vzácný dar od Boha – bezprostřední srdečný vztah k lidem a umění lidi sbližovat a sdružovat. Nesdružoval lidi veřejně kolem své osoby, ale seznamoval rodiče dětí spolu navzájem a vytvořil ve farnosti v krátké době početné společenství křesťanských rodin. Těm sloužil duchovním vedením a radami pomáhal organizovat křesťansky zaměřenou činnost s cílem jejich výchovy, výchovy dětí a jejich zapojení do života farnosti. Naučil rodiče i mládež organizovat i společenský život

mimo farnost. Šlo o rodinné výlety, poutě, sportovní vyžití, společné dovolené apod., jichž se také zúčastňoval. Při těchto společných akcích přiváděl rodiny blíž k Pánu Bohu a k hlubšímu a praktickému prožívání víry.

Jeden příklad za všechny: V té době chyběl při kostele Povýšení Sv. Kříže kostelní pěvecký sbor. To, co bylo pro zdejšího staršího ředitele kůru nepředstavitelným problémem, Otec Alois ve velmi krátké době, s pomocí Boží, přivedl k životu. Během pár měsíců inicioval založení nového dvacetičlenného pěveckého chrámového sboru z rodičů, sdružených ve společenství rodin a sám ve sboru svým tenorkem, dle možností, které mu kněžská služba dovoľovala, vypomáhal. Vždyť byl sám hudebně nadán a také na výletech s rodinami prozpěvoval.

Díky své dřívější pastorační zkušenosti s mládeží z doby, kdy ještě nemohl být knězem, dovedl podchytit i mladé, chlapce a dívky, v prostějovské farnosti a zapojit je do činnosti „kolem kostela“. Rozpoznal a podnítl organizační schop-

nosti některých z nich a s jejich pomocí inicioval založení a činnost dívčího sboru „scholy“ a skupinu ministrantů. Z těchto společenství mladých později vzešlo mnoho křesťanských manželství a rodin, které jsou plodem Jeho „setby“ v duchu jeho rčení: „dnes budujeme základy, kteří půjdou po nás, budou na nich stavět.“ Tak za Jeho požehnaného působení ožil duchovní, společenský i praktický život ve farnosti. Na obdivuhodně bohaté plody jeho započaté bohumilné práce rádi a věrně navazovali jeho následovníci v kněžské službě, kteří přicházeli do prostějovské farnosti po něm.

Po jeho dvouapůlročním požehnaném působení v prostějovské farnosti byl 14. února 1976, z rozhodnutí ordináře, poslán na další působišťe v arcidiecézi – do Starého Města u Uherského Hradiště a do Kunovic, aby i zde skromně, pokorně a obětavě pracoval na vinici Páně a zanechal stopy opravdového lidství a ryzího kněžství.

Jeho opravdové a hluboké zakotvení v Bohu, čerpané z darů Ducha a z praktického prožívání Boží vůle ve vlastním nelehkém životě, je studnicí moudrosti a jistoty, kterou rozdává slabým, nejistým, hledajícím, pochybujícím, ohroženým a trpícím. I svým prostým ostravským humorem dovede vždy povzbudit, potěšit a dát naději v těžkých obdobích života.

Ti, v Prostějově, kteří z Jeho odkazu, působení a duchovního vedení dodnes čerpají ve svém životě, na něho s vděčností a láskou vzpomínají, rádi se k Němu, byť jen ve vzpomínkách a v modlitbách vracejí. Děkuji za dar jeho kněžství a příklad praktického křesťanství, který jim zanechal a v kterém je vyučoval.

A tak při příležitosti Jeho významného životního jubilea i prostějovští farníci vyprošují u Pána pro svého patera Aloise, aby jej neustále i v těžkostech stáří podpíral a posiloval a jemu na životní dráze věrného Kristova kněze žehnal.

Ing. Josef Indra, Prostějov

U duchu Dona Bosca

Nelze s vděčností nevzpomenout po-
divuhodně činné a sjednocující osob-
nosti P. Aloise Jarguse, odchovance sale-
siánů, který působil ve farnosti Povýšení
sv. Kříže jako kooperátor v letech 1973
– 1976. Mnohé z nás přivedl v sedm-
desátých letech zpět do Církve, přípra-
vil k pravidelnému přijímání svátostí,
navzájem nás seznámil a sjednotil. Ani
jeho blahodárné působení na mládež tu
nelze nepřipomenout už proto, že v se-
dmadesátých letech bylo vždycky spojeno
s jistými riziky.

Všem zájemcům z řad mládeže i do-
spělých ochotně půjčoval základní díla
náboženské literatury a šířil tak velmi
živým a účinným způsobem tolik po-
třebné poznatky z oboru už dlouho za-
nedbávaného.

O životě sv. Dona Bosca, zakladatele
salesiánů, jsme se mnozí dovídali poprvé
právě z publikací, které byly vždy připra-
veny v knihovničce P. Aloise. A P. Alois

nelenil – navštěvoval farníky v jich do-
movech, seznamoval rodiny, které se
dosud znaly jen z nedělních bohoslužeb,
harmonizoval, sjednocoval, kladl závaž-
né otázky a spolu s věřícími hledal odpo-
vědi.

Bylo v naší farnosti opravdu viditel-
ně a někdy i neviditelně „živo“. Přestože
byl P. Alois s platností od 9. března 1976
z Prostějova přeložen, kontakty někte-
rých věřících s ním ještě dlouho přetr-
vávaly.

Především ti mladší za ním ještě léta
dojížděli do Starého Města i do Kunovic.

P. Aloisem začalo v Prostějově dlou-
ho před listopadem 1989 dílo, které se
ovšem mohlo plně a oficiálně rozvíjet až
v roce 1990.

*Rudolf Závodný, Prostějov
(text upraven)*

Krátká zastávka ve Starém Městě

Do farnosti St. Město P. Jargus nastoupil jako duchovní správce od 1. 3. 1976. Bylo to období těžké politické normalizace po událostech v roce 1968. Jeho předchůdce byl zde duchovním správcem pouhých 6 týdnů.

Tyto neobvyklé poměry byly výsledkem úsilí a nátlaku okresních a městských politických orgánů i na arcibiskupskou konzistoř se záměrem zrušit duchovní správu ve Starém Městě, a tím uvolnění budovy fary, která do roku 1969 sloužila jako školní družina.

Své působení ve farnosti zahájil opravou střechy na kostele sv. Michaela, která byla připravována již za P. Františka Adamce, který musel odejít z farnosti k 1. 3. 1975 na základě zásahu tehdejších politických orgánů.

Duchovní působení P. Jarguse ve farnosti bylo nenápadné, ale velmi kladné. Ve svých promluvách citlivými, jasnými, výstižnými úvahami a jemnou formou prohluboval víru, duchovní život a vy-

zýval k dodržování Božích přikázání v souladu s Písmem sv., katechismem a liturgickými směrnicemi. Oplýval duchovním citem, když povzbuzoval, utěšoval a radil. Kladl důraz na prohlubování duchovního života nad ostatní záležitosti. Po odchodu do nedaleké farnosti v Kunovicích ochotně přijímal i své bývalé farníky a snažil se jim pomáhat v naléhavých a problematických životních záležitostech. Za to vše mu patří velké stojanovské poděkování Pán Bůh zaplat.

Drahý Otče, farníci ze St. Města Vám s vděčností vyprošují k Vašemu významnému životnímu jubileu hojnost Božího požehnání, posily, pomoci, zdraví a dary a plody Ducha sv. a stálou přímluvu P. Marie a Vašeho křestního patrona sv. Aloise. Ať Vás, duchovní otče, nebeský Otec odmění za všechno, co jste pro nás vykonal, věčnou slávou.

František Foltýnek, Staré Město

Pastorační působení

P. Aloise Farguse

ve farnosti

Kunovice

1976 - 2000

Pastorační působení P. Aloise Farguse ve farnosti Kunovice v letech 1976 - 2000

V letošním Kněžském roce, který vyhlásil papež Benedikt XVI., slaví Otec Alois dvojnásobné výročí. 80. výročí narození a rovněž 80 let prožitých jako Boží dítě, zrozené z vody a Ducha Svatého ve křtu svatém.

Každá lidská bytost má v tomto světě jedinečný a nezastupitelný úkol. Zamyslíme-li se nad povoláním člověka ke kněžské službě, potom zjišťujeme, že toto povolání je tajemstvím v plánu Prozřetelnosti nejen pro člověka osobně, ale současně i pro ty, ke kterým je poslán nést radostnou zvěst evangelia. Ve chvíli, kdy jáhen odpovídá při kněžském svěcení „Ad sum - Zde jsem“, netuší, kam jeho kroky povede Pán.

Otec Alois již v mládí pocítil povolání ke kněžství, i když trvalo mnoho let, než mohl začít studovat a připravovat se ke svátosti kněžství, kterou přijal až ve svých 43 letech v olomoucké katedrále sv. Václava z rukou biskupa Josefa Vraný. Dobu, která této přípravě předcházela, naplňoval mimo jiné v péči o mládež, zvláště o Junáky, kteří ho jako svého vůdce a kamaráda vyhledávali. Byl pro ně Donaldem, který umí vést k velkým ideálům, vyslechnout, poradit, a především povzbudit několika upřímnými a dobře volenými slovy. Po kaplanském působení v Prostějově a duchovní službě ve Starém Městě v roce 1976 nastoupil do naší farnosti jako administrátor. O jeho pastoračním působení bych rád napsal

několik osobních pohledů a postřehů, které jistě nebudou schopny obsáhnout celou atmosféru vlivu, který jsme mohli vnímat a zakoušet. Jde spíš o semínka, která jsou zasetá v duši člověka a které u jednoho více u druhého méně přinášejí svoje plody.

Vzpomínám si na první hodinu náboženství, kdy jsme dostali od Otce Aloise jeho primiční obrázek, na kterém byl citát, který charakterizuje jeho pojetí kněžské služby: „Milovat Ježíše, uctívat Marii, rozšévat lásku, rozdávat štěstí, úsměv, radost.“

A skutečně naplňoval to, co si předsevzal, i když jak často sám opakoval: „Musíme začínat stále znova“. Z vlastností, které jsme u něj mohli pozorovat, to byla jeho kněžská horlivost v pastoračním působení, která se projevovala i určitým radikálním postojem, např. že nevládnul televizi proto, aby měl více času na Pána a službu lidem, ve které projevoval otcovský přístup. Byl schopen poradit, povzbudit, i sdělit na rovinu, co bylo třeba pro dobro jedince či společenství věřících.

Život církve se uskutečňuje ve farnosti. Proto první a základní povinností, kterou jako farář konal, byla pastorační služba v udílení svátostí a svátostin, jejichž udílení v kunovické farnosti bylo za jeho působení vždy v hojném počtu. Vždy dbal na to, aby byla příprava i vysluhování svatých tajemství vždy důstojné. Kromě křtů, příprav na první svatou zpověď a svaté přijímání, příprav na biřmování, udílení svátostí manželství, bych rád zdůraznil pravidelné návštěvy nemocných – které měsíčně navštěvoval (až 60 osob). Zavedl pravidelné hodinové měsíční eucharistické adorace k Srdci Ježíšovu. Důležitost zdravé a hluboké mariánské zbožnosti podtrhl zavedením společné modlitby růžence večer, když se v daný den neslavila mše svatá. Před-

vším kladl důraz na krásné a zbožné slavení liturgie mše svaté. Jako kazatel byl přímý, stručný a výstižný. Jako zpovědník neúnavný a vždy připraven posloužit. Za jeho působení proběhly důkladné opravy kostela. Inicioval výstavbu farního Domečku, který slouží pro duchovní i volnočasové aktivity farního společenství.

Žil s farností a pro farnost nejen v rámci povinností daných farářem, ale snažil se prostřednictvím různých neformálních aktivit probouzet hluboký křesťanský život tím, že vytvářel různá společenství, která vedl a formoval. Především jako neúnavný následovník sv. Jana Bosca se snažil pečovat o děti a mládež. Mladí - to je budoucnost Kunovic, často opa-

koval. Přípravoval pravidelné schůzky pro ministranty a scholu, kde vždy našel a formoval vedoucí, kterým světil zodpovědnost a o které zvláště pečoval. Jako zvláštní dar jsem u něho pozoroval schopnost osobně oslovit mladé. Nečekal, až my přijdeme za ním, ale přišel za námi jako první a sdělil nám několika slovy to podstatné – „slůvko do ouška“. Uměl si na nás udělat čas a osobně nás duchovně i lidsky doprovázel. Když jsme spolu s Pavlem Hanáčkem nastoupili do semináře a přijeli domů na prázdniny, prožívali jsme s ním nejen společnou modlitbu v kostele, ale hodiny a hodiny rozhovorů, včetně pozvání ke společnému stolu na faru. Práce s rodiči, snaha vychovat osobnosti z řad věřících, vytvořit zdravé jádro ve farnosti, otevřená fara - jsou hlavními charakteristikami jeho

působení. Především příklad vlastního života. Do srdcí nás, malých ministrantů se nesmazatelně zapisovala nikdy nevynechaná modlitba na kněžském hrobě, po každém pohřebním obřadu s častou pobídkou „musíme pamatovat na kněze, kteří působili přede mnou“. Dojemné vzpomínky mají členové chrámového sboru a kostelní uklízečky, kteří vzpomínají na pravidelné „desetiminutovky“, na které za nimi přicházel, i přes problémy s chůzí. Přišel, řekl povzbuzující slovo, poděkoval a neodešel bez toho, aniž by jim požehnal. Nemohu nezapomenout na jeho rodnou sestru Marii, která mu na faře vytvářela zázemí, aby se on mohl plně věnovat svým farníkům. Tímto chci za tuto její nenápadnou, ale plodnou službu alespoň touto cestou poděkovat.

Mottem pro tento kněžský rok jsou slova: „Věrnost Kristova, věrnost kněze“. Rozpomenu-li se na 34 let, po které znám Otce Aloise, chci vyznat: Nevázal na sebe, ale vedl ke Kristu, a tím nám zpřítomňoval a zpřítomňuje tuto Ježíšovu věrnost. Je to svědectví kněze, který i přes osobní slabosti a nedostatky, jak často sám připomínal, nás vedl a stále duchovně doprovází k Ježíši, což je zásadním a výmluvným poselstvím jeho kněžského života dodnes.

Otče Aloisi, Vám děkuji za příklad kněžského života, služby a modlitby. Bohu děkuji za to, že Vás poslal do naší farnosti a my mohli spolu s Vámi tak dlouho kráčet cestou následování Krista.

*P. Antonín Hráček,
prefekt AKS Olomouc*

Uzpomínka z Mikovic

Dnes, když už se můžu podívat zpět a hodnotit běh mého života, nezastupitelné místo vedle rodičů a sourozenců má i P. Alois Jargus. Začínal jsem s ním poznávat první kroky opravdového přátelství a důvěry, kroky poznání víry a vytváření společenství ve farnosti, což nebylo tehdy zvykem. Mohli jsme poznávat skutečnosti, které v nás vytvářely obraz krásy života a zároveň objevovat živou víru a učit se spoluvytvářet společenství ve farnosti. Vytvářely se skupinky ministrantů, scholy, společenství mládeže, výlety, brigády a setkávání nejenom v neděli. Toto nadšení a vytrvalost P. Aloise a jeho příklad skromnosti života a obětavosti pro druhé, mě fascinoval. Svým přátelským a osobním nasazením, přístupem a zápalem mne i ostatní nastartoval k hledání a prohlubování lidských i duchovních hodnot, no prostě ve mně i v ostatních zanechal stopu, ve které jdu a jdeme dál, i když už každý svou cestou. Díky za tuto stopu, která ve mě žije dodnes a stále ukazuje směr.

*František Horsák,
Ostrava – Polanka*

*Strípky vzpomínek
do mozaiky*

poděkování

Strípký vzpomínek do mozaiky poděkování

Ministrantem

Za jeho příchodu do Kunovic jsem patřil tehdy mezi nejmladší ministranty začínající ministrovat. A tady se pomalu začalo rodit povolání ke kněžství.

Dýmka míru

I mezi ministranty to někdy zaskřípe a je to znát i u oltáře. Třeba tím, že si při pozdravení pokoje nepodají ruku. A tak jsme obě „zneprátelené skupiny“, byly pozvány na faru vykouřit dýmku míru. Tehdy to byla smiřující čokoláda a po ní fotbal v uličce.

Donald

Dlouho jsem nevěděl, o kom se stále mluví, když se vyslovilo tak trochu pološeptem to tajemné jméno DONALD. Až pak mi řekli, že se tak tajně říká našemu Otcí.

Tajně

Často a tajně jsme se za totality scházeli na faře a v sákrstii kostela s Otcem a nebo sami. Vždy nám připomínal, že to musí být velice nenápadně, po jednom, postupně a potichu, aby nás někdo neviděl a neudal. Netušili jsme, že děláme něco „socialisticky nezákonného“ a že náš Otec riskuje své místo.

Štědrovečerní koledování

Na Štědrý večer otec přišel s nápadem navštívit ty, kdo jsou sami, zazpívat jim a popřát k vánocům. Vytvořily se něko-

likačlenné skupinky koledníků a přesný plán, kdo kam půjde. Zdálo se mi to tehdy těžké odtrhnout se od televize a dáreků. Radost z těchto krátkých návštěv byla větší a silnější. Už si nevzpomínám na dárky a televizní program, ale vzpomínka na toto koledování stále zůstává a naplňuje mě radostí.

Silvestr a zábavy

Znal jsem prožívání Silvestra jen u televize. Otec nám často říkal, že si máme udělat svoji zábavu a nebo Silvestra a že to jde i bez alkoholu. Vzpomínám na různé rozlúčky, když šli kluci na vojnu, a narozeniny, Silvestry, kdy jsme tvořili program pro sebe a bylo veselo, aniž bychom museli sáhnout po alkoholu. Škoda, že to dnes našim mladým chybí a neumí se sami a bez alkoholu bavit. Také se nám to zdálo, že to není možné, ale dali jsme na rady zkušeného, vyzkoušeli... a šlo to!

Eucharistie

Cesta za kněžstvím nebyla bez problémů. V tom nejtěžším rozhodování mě Otec požádal, zda bych mu nechtěl pomoci službou podávání sv. přijímání. To byl pro mne velký dar a pomoc a síla projít tímto obdobím a mé povolání bylo posíleno.

20:45 - kněžské společenství

Stávalo se, že Otec přerušil hovor, který jsme vedli a omlouval se, že potřebuje

vyřídit jeden telefonát. Každý večer se s Otcem Bršlicou, farářem v Sadech, skrze telefon krátkým pozdravem vzájemně povzbuzovali. Bylo to pro mne krásné svědectví kněžského bratrství v době socialismu.

Pár primičních slov

Při mé primici v Kunovicích mi Otec řekl: „Každý strom, který chce být košatý a být bohatým na ovoce, potřebuje mít hluboko kořeny“. To jsou nejen jeho slova, ale jeho životní zkušenost, moudrost života.

*P. Pavel Hanáček,
Olomouc – Hejčín*

To už má tolik?

Blíží se osmdesátiny Otce Aloise Jarguse, který v současné době „důchoduje“ v Kroměříži a „maže“ klouby, aby mu to jak tak chodilo. Co však je nejdůležitější, že kolem sebe „cukruje“ optimismus a drobný humor. Od příchodu do Kunovic se toto charisma projevovalo pokaždé, když jsme se setkali. Za mých bohosloveckých časů mě silně podporoval i posiloval v nutnosti pracovat na sobě, především růst ve víře. Křesťan bez víry, kterou „neživí“ modlitbou, dlouho nevydrží. Proto mnohá naše setkání se točila kolem této bytostně důležité věci. Je zcela jisté, že jeho pastýřská služba se vždy zaměřovala na ty, kdo byli ochotni alespoň trochu spolupracovat. Od těch nejmenších, kde to bylo plné nadšení, až po ty, co mohli jen sem tam, protože nebyli zvyklí na spolupráci. Kolik to bylo ministrantů, děvčat ve škole, nebo snah dát dohromady zvlášť mladé rodiny?

Nevím, jestli si vedl přesnou „statistiku“ návštěv nemocných, ale chodil k nim pořád – každý týden. To byl pro mne ten nejlepší příklad. A co další primicianti po mně? Tak by se dalo pokračovat dál. Věřím, že Bůh to všechno zná a ví. Přeji mu do dalších let hlavně onu bodrou náladu, která pramení z optimistické víry, naděje a lásky. Boží požehnání a mocná přímluva Matky Boží ať našeho P. Aloise provází a „Mnogaja ljeta“!

*P. František Hanáček,
metropolitní kanovník
a probošt u sv. Mořice v Olomouci*

Z myšlenek, které jsem si zapamatovala od Otce Farguse

Bůh člověku život nekomplikuje, ale usnadňuje. Musím souhlasit s vůlí Boží i vnitřně. Pokud se má vůle rovná vůli Boží, pak jsou to dvě rovnoběžky. Ale pokud je má vůle v rozporu s vůlí Boží – pak je z toho kříž.

Z milosti Boží jsem tím, čím jsem... Prosím Tě, vždyť se na mě podívej. Já, takový starý bambula. Co tady vůbec pohledávám... Už dvakrát jsem prosil biskupa, aby mě toho úřadu zbavil, ale zamítl to. A tak, když mě tu Pán Bůh chce, dělám, jak to umím, a ostatní nechávám na něm.

Zeptal-li se kdokoli Otce Aloise, jak mu je, jistě uslyšel tato slova: „No úúú-žasně... Mně (v jeho podání „mi“) je tak dobře, že kdyby mi bylo lépe, už by to bylo k nevydržení.“

Když jsme byly ještě děvčátky školou povinnými ve věku asi deseti let, otec pro nás založil schůlu. Při našich nácvicích nás nikdy neopomněl navštívit a vždy s námi v humorném tónu prohodil pár slov. Ani jsme nevěděly jak, ocitly jsme se uprostřed katechetického vyučování, při němž nám mnohokrát zdůrazňoval, jak právě na nás záleží, jak budou Kunovice vypadat za dvacet let. V temném podvečeru za světla svíce nám poprvé přečetl tuto báseň:

Sněženka

*„Tam u vás, tam jsou duše studené.
Jich dotkni se a Tebe zamrazí
a srdce jsou tam chladná jako led,
k nim sehni se – a Tebe odrazí!*

*Jak možno Boží slovo rozsévat,
byť plna by ho byla dlaň,
když všechno kolem na kost promrzlo
a změnilo se v ledovatou pláň?“*

*Tak nějak zněla věta dopisu,
jež nedávno mi kdosi čet
snad s úmyslem, zda na tu otázku
bych radou mohl něco povědět.*

*Mně na mysl hned přišla povídka –
kde čet 'jsem ji, teď marně vzpomínám.
Nic zvláštního – jen krásná myšlenka.
Zněl její název: Příchod jara k nám.*

*Tož země byla ledem pokryta
a zdálo se, že přestává již žít,
jen ještě jedna byla záchrana,
co nejdříve ji k slunci přiblížit.*

*Leč tvrdší nežli led prý bývá vzdor.
Zem od slunce se odvrátila pryč
a zimě dala sebe v otroctví.
„Jsem, zimo, tvá, a ty mne zcela znič.“*

*A slunce stále na zem čekalo
a dívalo se na ni každý den,
leč její povrch mrazem strnulý,
byl bílým rubášem vždy zahalen.*

*Až jednou, když již slunce myslilo,
že země ve vzdoru svém umírá,
tu zřelo, jak tam kvítek maličký,
se ze sněhu a ledu prodírá.*

*Můj malý běloskvoucí kvítečku,
ty nesmíš zhynout mrazem na venku!*

*Svým teplým dechem chci tě zahřívát.
A slunce zulíbalo sněženko.*

*Však náhle preveliký nastal div.
Jak slunce k sněžence se schýlilo,
tu kolem drobounkého kvítečku
hned v okamžiku ledu ubylo.*

*Květ denně přitahoval slunce blíž,
až posléz sníh a ledy roztály.
Pak ze spánku se probudila zem
a šťastní lidé ze sna povstali.*

*Toť povídka a moje odpověď,
jež v naši otázku dá světla třpyt.
Když kolem nás jsou duše studené,
pak nutno v sněženko se proměnit.*

*Být malým úbělovým kvítečkem
a nebát se, že svět je kolem blíž.
Pak naše čistota a pokora
svou krásou Božské Slunce okouzlí.*

*A naučí nás tomu Madona,
být sněženkou a slunce volat blíž.
Tak zahřejeme duše studené.
Ó ty, kdo čteš, zda tomu rozumíš?*

(Dr. Čeněk Tomáško)

Častokrát Otec zavedl hovor na naše manželství. To pro květinky začínající se klátit ve větru počínající puberty bylo téma dosti ožehavé a vyvolávalo salvy smíchu. Otec nás v našich projevech krotit slovy: „No, nesmějte se, uvědomte si, že manžel už existuje a rovněž prožívá období, které pro něj zdaleka není jednoduché, a vy mu svými modlitbami můžete pomoci překonat hodně životních zkou-

šek... Děvčata, dobře vám radím, už dnes se modlete za svého manžela a vaše děti.“ Jindy se nás zeptal, kdy si myslíme, že začíná výchova dítěte. Padaly různé tipy, ale Otec stále kroutil hlavou. Nakonec nám řekl: „Ať tomu věříte nebo ne, výchova dítěte začíná v dětství maminky. Snažte se, aby z vás vyrostla šikovná děvčata, která budou umět dobře vychovat své děti.“

Když nás napadlo zajít za Otcem na faru, ať už s problémem či nějakým svým „geniálním“ řešením dříve nastoleného problému, vždy nás už ve dveřích s úsměvem vítal slovy: „Jááá, to jsi ty. No člověče, na Tebe už tu čekám. Víš, já tu sedím, jak starý hříb a čekám, kdo se zastaví.“ Všichni jsme věděli, že to není pravda, protože si ihned vytáhl hodinky a každý věděl, že maximum je hodina. Většinou to bylo méně, protože se ozval zvonek ohlašující dalšího návštěvníka. A tak jsme často (nyní už zevnitř) slychávali: „Vítám tě. No to je dost, že se zastavíš...“ A než si návštěvník vyzul boty, dostali jsme požeňání na cestu se slovy: „Ty jsi tak šikovná děvče (tak šikovný chlapec), hlavu vzhůru, Ty to zvládneš, drž se, slyšíš, drž se, mám z Tebe radost. Pojď, já Ti dám ještě požeňání. „A ne že zklameš, slyšíš? Drž se!“

Jindy jsme byli k návštěvě vyzváni přímo Otcem – to už bylo jasné, že má pro nás osobně nějaký úkol. Většinou to probíhalo tak, že Otec věděl, že je třeba něco vykonat či změnit, měl nějaký nápad či plán. Tehdy byla předem stanovena hodina naší schůzky, která byla dohodnuta osobně v sákrstii po mši svaté, nebo, a to byl častější způsob, nám otec zatelefonoval domů a schůzku si s námi dohodl. Když jsme se na tuto schůzku opozdili,

bylo zle. Otec si potrpěl na přesnost, protože měl rozplánovanou každou minutu. Tehdy jsme si vyslechli kázání o tom, že slovo dělá chlapa, přesnost je výsadou krále a že kdybychom šli na vlak, tak už nám ujel. Pak jsme začali rozebírat řešnou problematiku. Mnohokrát se jednalo pouze o rady, tedy Otec se nás ptal, co si o tom myslíme, a jak bychom to řešili. Nikdy se neptal jen jednoho člověka. Vytipoval si lidi, o nichž si myslel, že daná oblast je jejich doménou, a individuálně se s nimi poradil. Na základě zjištěných poznatků, různých argumentů i protiarargumentů se definitivně rozhodl. Mělo to více efektů: Otec měl možnost si vybrat nejvhodnější řešení i v oblastech, kterým nerozuměl, každý z farníků si připadal pro farnost důležitým, Otec byl s každým v osobním kontaktu a při rozebírání problémů se téměř pravidelně narazilo na mnoho bolavých míst pozvaného, které bylo třeba ošetřit a ukázat mu směr, jímž se má vydat. Každá schůzka končila poděkováním ze strany Otce za návštěvu a povzbudivými slovy, z nichž každý cítil, že není ve svých problémech sám.

Otec většinou nemluvil o sobě a ani o druhých jmenovitě, přestože se nejednalo o zpovědní tajemství. Díky tomu si mohl každý být jist, že svěří-li se mu s něčím, příp. prožije-li s ním něco, jistě jeho jméno bude utajeno. Když nám potřeboval něco sdělit ze svých zážitků či ze života druhých, jeho slova vždy zněla asi takto: „To jeden nebo jedna...“ Jen výjimečně naznačil, že v tom příběhu sehrál nějakou roli. Jako příklad uvedu příběh, který nám vzpomínal dost často:

To jeden za mnou přišel a řekl: „Nevěřím, ale mám ji moc rád, už dvakrát jsme se kvůli tomu rozešli.“ Poradil jsem mu,

ať se modlí: „Bože, jestli jsi, dej, ať tě poznám.“ A dnes mohu říct, že je víc věřící, než ona.

Víš, jak to dělá Bůh? Když se někdo moc povyšuje, je pyšný, je to jako hřebík, který se vytahuje z podlahy, je třeba ho klepnout po hlavičce.

Náš čas je omezený, snažte se ho dobře využít. To jeden kněz byl na konci svého života moc smutný. Uvědomil si: Zůstane po mně jen hromada pocyklostylovaných papírů.

Jednou se se mnou loučil slovy: „Neboj se a jdi. Opři se o Pána, vždyť to znáš: I kdybych šel temnotou rokle, nezaleknu se zla, vždyť Ty jsi se mnou. Ale poslouchej dobře: Tvůj kyj a tvá hůl – ty jsou má útěcha. No, já Tě nechci strašit...“

Jindy: Neboj se, když Pán Bůh chce, i motyka vystřelí. Vždyť si to uvědom, máš za sebou všemohoucího Boha – no, kdo se mu může postavit?

Tvoje víra musí být pevná, ať se děje cokoli. Je předpovězeno, že budou padat i libanonské cedry. Víš, co jsou to libanonské cedry? A s tebou to nesmí ani pohnout. Budou odpadávat kněží, ale s tvou vírou to nesmí otrást... a i kdybych padl i já, nesmí to mít s tvou vírou nic společného.

Mnohokrát si Otec povzdechl: „Víš, kolik dobra tu mohlo být vykonáno, kdyby rodiče neřekli: „Ne“? Víš, kolik už tu bylo šikovných děcek, na nichž se dali postavit ministranti a schóla? Víš, člověka to mrzí, ale nedá se nic dělat. Tu nás Pán postavil, a tak musíme znovu začínat.“

Otec Jargus byl z Ostravy a dost často srovnával mentalitu Jihomoravanů a Severomoravanů. Bylo pro něj (především zpočátku) složité pochopit naši mentalitu. Někdy naopak narazil on u nás. Nepo-

chopili jsme jeho upřímnost a přímočarost. Navenek jsme sice nic nedali najevo, ale v srdci to byl přímý zásah. Čím déle však Otec u nás byl, tím více se zkracovaly intervaly, mezi „jeho přestřelením“ a okamžikem, kdy se nám ozval. Po určité době se stalo pravidlem, že než jsme se stačili vrátit z návštěvy od něj domů, už zvonil telefon. Stal se nám příkladem ve své pokoře. Všichni jsme měli možnost zakusit, že je to obyčejný člověk i se svými chybami, ale jeho velikost spočívala v tom, že když zjistil, že nekonal správně, okamžitě pokorně svou vinu uznal a tomu, komu ublížil, se omluvil. Avšak byli mezi námi i takoví, kteří v sobě nenašli dostatek vnitřní pokory a porozumění pro lidskou křehkost a slabost a už se k němu nikdy nevrátili. Ty pak zvlášť předkládal v modlitbách před Pána...

Pamatuješ si to dobře? V Písmu svatém stojí napsáno, že když neseš svůj dar před Pána a zjistíš, že tvůj bratr má něco proti tobě... Tam nestojí, že ty máš něco proti svému bratrovi, ale tvůj bratr má něco proti tobě, máš zanechat svůj dar před oltářem a jít se usmířit se svým bratrem.

Zapamatujte si: Lepší je nepřitelem dobrého. Kdo chce dělat jen to, co je dokonalé, nikdy nezačne, protože se pořád bude bát, že na to dílo nemá dostatek sil a schopností.

Kázání Otce Aloise, které pronesl 24. 1. 1988 – 3. neděle v mezidobí:

Dnešní první čtení bylo z knihy proroka Jonáše. Neuškodí, když si zopakujeme celý dramatický příběh. Snad v něm objevíme i sami sebe. Bůh oslovil Jonáše: „Vstaň a jdi do velkého města Ninive a volej tam, co ti ukládám.“ Jonáš tedy vstal, ale nešel do města Ninive podle Božího rozkazu. Nao-

pak. Utíkal před Božím posláním. Nasedl na nějakou loď a vydal se na moře, aby prchl daleko od Hospodina. Loď se začala zmítat v rozbouřeném moři, námořníci dlouho a marně bojují s povětřím, aby loď zachránili. Tuší, že vinu na tom všem nese někdo na lodi. V podpalubí najdou tvrdě spát podivného pasažéra. Je to Jonáš. Nakonec losují, aby se poznalo, kdo je vinen. Los padl na Jonáše. Ten se ihned přiznal: „Jsem Hebrej a prchám před Bohem.“ Bible líčí, jak se všichni ti otrlí námořníci vyděsí strachem a říkají: „Co jsi udělal? Jaká je to vina, že je kvůli tobě ohrožena celá loď?“

Tehdy se Jonáš rozhodl skončit svůj útěk před Hospodinem. „Hodte mě do moře!“ Nechce už přivolávat na ostatní neštěstí. Hodili ho tedy do moře a řízením Božím se zachránil. Pak šel poslušně do Ninive, aby tam splnil své poslání.

Zajímavé odhalení pachatele. Dalo by se předpokládat, že na té lodi mohl být mezi drsnými námořníky někdo, kdo zavinil nějaký zločin, snad zloděj nebo vrah, opilý nebo násilník. Nakonec se však ukázalo, že pachatelem byl prorok, Boží muž, který nesplnil své poslání.

Pokusme se tento příběh aplikovat na sebe a na vše, co je kolem nás.

Modrá planeta Země je ta loď, kde posádku tvoříme všichni, celé lidstvo. Cítíme, že tato loď je zmítána a ohrožena. Víme, že jí hrozí zánik. Jsou tu snahy udělat něco pro její záchranu, ale stále víc se ukazují, že vlastními silami se lidstvo nespasí. Ptáme se, kde je vina, kdo za to může?

Dalo by se dokázat, že za to může hřích světa. Všichni ti, kteří jsou v zajetí nevěry, násilí, požívačnosti, sobectví, nemravnosti, pýchy a jiných hříchů naší doby. Taková odpověď je z naší strany neúplná a zjednodušující. Co když je to stejné jako tehdy

v příběhu o Jonášovi? Co když mají hlavní vinu na ohrožení lodi právě ti, které Bůh zavolal, aby jim světil posláni. Ti, kteří nejsou tam, kde měli být, a raději se zabývají vším možným, ale své posláni neplní. Ti, kteří se skrývají v podpalubí a spí spánkem vlažnosti své víry v klamně naději, že to s lodí nějak dopadne?

Křesťan, který neplní své posláni. Tolikrát jsme si již hovořili o křesťanské opravdovosti. Žít životem podle víry. To, co řekl Ježíš apoštolům, opakuje i nám: „Vy jste sůl země...“ Zkazí-li se např. maso, které solíme, můžeme to svádět na bakterie, na teplo, na slunce a kdo ví, co ještě. Jestliže však sůl nekoná funkci soli, není slaná, je planá, není to též její vina, a to nezanedbatelná?

Něco k zamyšlení: Divím se, že to v mém prostředí vypadá velmi špatně: špatné řeči, nemravnosti, pití, krádeže. Co proti tomu dělám? Nespím někde v podpalubí a nechávám bouřit běsnit? Nebo se domnívám, že mě se to netýká?

Př.: Jedna mladá dívka byla zdravotní sestrou. Pracovala na chirurgii. Primář tak, jak byl zvyklý, vyprávěl dvojsmyslné vtipy. Ona se ohradila. „Pane primáři, ještě jsem tu já.“ Pan primář to pokládal za podařený žert. Vyprávěl ještě masnější vtipy. Ona se však nedala. Svou nebojácností a odvahou si vybojovala, že v její přítomnosti se tak nehovořilo.

Možná, že mnohý z nás by to nedokázal. Křesťan má však být sůl i v tomto zkaženém prostředí. Má působit, aby se nákaza nešířila dál. Neměl by se takovým vtipům smát (měl by se stát bílou vránou), a hlavně by je neměl šířit dál, příp. k nim ještě něco přidávat. Když druzí pijí, neměl by pít. Měl by být jiný, lepší. Má posláni křesťana. Má být sůl. A co v rodině – kolik lásky věnuji svým dětem, mám pro ně čas? Dítě necho-

dí do kostela, nemodlí se a mně to nevádí, protože sám rovněž nechodím pravidelně na mši svatou. Z toho vyplývá, že skrze mne na ně neproudí dostatek milosti Boží potřebné k tomu, aby neztratily víru. Mé děti se zkazí. Kde je vina? U dítěte, špatné společnosti, prostředí nebo především v tom, že jsem planou solí, že jsem nesplnil své posláni otce, matky? Pro množství jiných zájmů jsem na své dítě neměl čas, kolik lásky jsem mu věnoval, kolik modliteb a obětí? Co mohu pro ně ještě vykonat? Pokud žiji, není nikdy pozdě začít. Tam, kde už nic nezmohou slova a příklad, může vykonat divy modlitba a obět.

Uvědomme si zavčas své posláni. Nesvalujeme vinu na to, či ono, ale hledejme ji u sebe. Začneme. V sázce jsou vysoké hodnoty: záchrana světa, spása má, mých dětí, nejdražších. Co pro to vykonám. Kdy začnu? Nebo budu dále spát spánkem lhostejnosti, zatím co duše hynou?

Jonáš nakonec poslechne Hospodina, prochází městem Ninive a vyhláší trest, který je čeká, jestliže se nepolepší. “Ještě čtyřicet dní a Ninive bude vyvráceno.”

Jaký výsledek mělo to jeho kázání? Nivivští uvěřili Bohu a vyhlásili půst. Bůh, když viděl, že změnili své hříšné chování, smiloval se nad nimi, odpustil jim, takže je nestihl trest, kterým jim hrozil.

Jak jinak to dopadlo, když Noe stavěl loď před potopou a napomínal lid, aby se polepšili. Neuvěřili a nepolepšili se a stihla je potopa. Projdeme-li dějinami izraelského národa, vidíme, jak Bůh posílá proroky, kteří vyzývají k obrácení. Odměnou za jejich kázání jim byl posměch, pronásledování a někteří dokonce zakusili i smrt. Pro neuposlechnutí pak přišly na Izraelity tresty: vyhnanství, otroctví, zajetí, vraždění.

Jak to vypadá dnes? Lidstvo hřeší. Panna

Maria už ve zjeveních v La Salletě, Lurdech, Fatimě vyzývá k pokání. Ve Fatimě řekla: „Jestliže se lidstvo neobrátí, přijde nová světová válka. Lidstvo se neobrátilo. Přišla druhá světová válka a zanechala po sobě spoušť.“

Dnes nám rovněž klade na srdce: modlitba a půst. Přeje si, abychom se zasvětili jejímu Neposkrvněnému srdci. Poslechne lidstvo? Pak může očekávat záchranu. Záchrana světa je v našich rukou. Co pro ni děláme?

Kázání - 6. neděle velikonoční 8. 5. 1988

V jedné knížce pro děti čteme tuto pohádku: „V jednom dalekém lese byla velická železná klec a v ní žil lev. Kolem klece se vinuly různé rostliny a zakrývaly ji listy. Lev si myslel, že má z listů překrásný altánek. Byl spokojen. Ležel, dřímá a říkal si: „Až budu chtít, rozhrnu ty záclony a půjdu na procházku. Jenže k té procházce nedocházelo. Vždycky v tom listí narazil na cosi pevného, a tak se raději stáhl doprostřed klece, dřímá a nechal si zdát, že má svůj krásný altánek z listů.“

A pak přišel podzim. Vichry orvaly všechno listí a zůstala holá tvrdá železná klec. Lev začal bědovat: „Nemám altánek, nikdy jsem ho neměl, jsem v kleci a vždy jsem v ní byl.“ A umřel žalem, hloupý lev.“ Pohádka ještě končí otázkou: „Proč byl, děti, lev hloupý?“

Představte si, on si nevěděl, že ta klec nemá strop. Stačil jeden skok. Sílu na to měl. Ale on se prostě zapomněl podívat vzhůru.“

Moudrá pohádka o nás všech. Lidské sobectví je také taková klec. Člověk ji může maskovat nákladným vybavením, vším možným, hmotným luxusem. Může se

dlouho namlouvat, že je v ní šťasten. Až přijde podzim života a krutá chvíle pravdy a vystřízlivění, kdy pozná, že to, co si stavěl a na co vsadil své síly, je jen klec, z níž není kam utéci.

Je možná záchrana pro každého z nás a pro svět? Ano! Zbavit se co nejdříve klece sobectví, nenávisti, zloby...skokem nahoru – k Bohu. Přiblížit se k němu – Bůh je Láska. Milujme! Nechme se zapálit, prohřát jeho paprsky, a pak šířme tuto lásku kolem sebe dál. Staňme se uhlíkem, který zapaluje své okolí. Vezměme doslova Kristův příkaz: „Milujte se navzájem, jako já jsem miloval vás.“

(Zpracováno podle Homiletických směrnic 1981-82)

Rada Otce Jarguse na vyřešení problému: Když odsuzují druhé

Nikdy neposuzuj chování druhých a ani je ve svém srdci neodsuzuj. Každý člověk je rovnice o mnoha neznámých. Já znám třeba hodně neznámých, ale stačí třeba jen dvě neznámé a už se mi tu rovnici nepodaří vyřešit.

Ještě za socialismu Otec velmi rád chodil navštěvovat nemocné do nemocnice a posílit je eucharistií, příp. jim udělit pomazání nemocných. Vše se dělalo tajně. Jednou, když jsme přišli na internu do jednoho z plně obsazených ženských pokojů, ozvalo se: „Robky, co jsem vám říkala! Kdyby všeci zapomněli, náš ně...náš dojdú dycky.“ Když jsme pak přecházeli přes nemocniční zahradu do jiné budovy, každou chvíli se otec zdravil s nějakými muži. Když se pozdravil asi s pátým, dle mého soudu sportovním typem, Otec pronesl: „No tento také spadl z pater.“ A já jsem se dětsky naivně zeptala: „Opravdu? A co se mu stalo?“ „Jak, co se mu stalo?“ „No co

se mu stalo, když spadl.“ „Ale né, to se jen tak říká. To je taky pater.“

Jednou se znovu ozval telefon.

„Byl jsem v nemocnici a potkal jsem tam tu tvoji příbuznou. Já tě nechci strašit, ale zkus se jí zeptat, zda bych mi nemohl navštívit. Ale moc to neodkládej. Já jsem starý praktik a celý život se stýkám s umírajícími, takže dokážu rozpoznat člověka, který je na okraji smrti.“

Byla jsem překvapená. Příbuzná skutečně byla v nemocnici, ale kvůli špatně se hojící zlomenině. Při naší následné návštěvě překypovala přívalem slov a životního optimismu, pouze byla brzy unavena. Říkala jsem si, že teď se tedy Otec opravdu spletl. Do měsíce byla mrtvá.

Vychovával nás jako otec v rodině. Když jsem začala chodit s chlapcem, který nebyl podle jeho představ, neřekl mi nic, ale modlil se (prozradil mi to mnohem později). Když jsme se rozešli, byl zrovna v nemocnici a já jsem ho tam přišla navštívit s chlapcem, s nímž jsem se nedávno seznámila. Byl zrovna po operaci kloubu. Jen co jsem otevřela dveře a on nás uviděl, okamžitě nám požehnal a řekl: „Budte spolu šťastni!“ Já jsem zrozačitelá a řekla jsem: „Ale, Otče, to není...“ nenechal mně domluvit, zavedl hovor na něco jiného. Před svou svatbou jsem se ho pak zeptala, jak na první pohled dokázal poznat, že toto bude můj manžel, vždýt to mohl být docela neznámý muž, který shodou okolností vstupoval hned za mnou do pokoje a mohl jít navštívit někoho úplně jiného, a vždýt ani já jsem ho v té době ještě pořádně neznala. A Otec mě překvapil podruhé, protože vše popřel, ničeho takového si nebyl vědom.

Otec nám mnohokrát opakoval, že každý z nás by měl být potrubím, jímž prou-

dí Boží milost do tohoto světa. Máme se snažit být potrubím čistým, abychom proud Boží milosti nekalily svým rezem nebo dokonce abychom neuzavřeli nějaký kohoutek, jímž má prýštit láska Boží na lidi v našem okolí. Pokud ale taková situace přece jen nastane, máme urychleně zajít do zpovědnice, jinak se nedostane potřebné vláhy těm, kteří díky nám možná zahynou.

Nezapomeňte: Ne ten, kdo začne, ale ten, kdo vytrvá až do konce, bude spasen.

Vzkaz, který Otec Alois zaslal křesťanským rodinám:

Chcete-li dobře vychovat své děti a chcete-li vytrvat jako křesťanská rodina, musíte vytvořit společenství rodin. Ať se děje cokoliv, i kdyby vás to stálo sebevíc. I v naprostém nedostatku času. Nemůžete si, kvůli sobě a svým dětem, ale též kvůli ostatním, dovolit společenství ignorovat.

Sama rodina se ani neudrží, ani nevychová dobře své děti. – Chceme-li, aby ohniště vyhaslo, rozhodíme uhlíky od sebe, aby každý zůstal sám. Pak brzy vyhasne. Poněvadž výchova vašich dětí a udržení vaší rodiny je tak straně důležitá věc, nemohu a nesmím si dovolit se tohoto společenství neúčastnit, a tak je svou neúčastí nabourávat. Ba naopak. Musím se snažit všemi prostředky o rozkvět tohoto společenství. Jak by to např. rozkvetlo, kdyby účast byla vždy kompletní (nezapomeňte na žebříček hodnot, abychom jednou nemuseli naříkat). Jednou za 20 let poznáte, že „děda Jargus“ měl pravdu. Proto poslechnete-li, celá farnost, ale hlavně vy, budete sklízet ovoce, ale neposlechnete-li (ono to žádá mnohdy obět, zřeknutí se svého pohodlí nebo programu), s hrůzou zjistíte, co jste měli dělat, ale to již bude

pozdě. Pokud budete mít možnost, vytvořte si program, třeba o víkendu (pravděpodobně jednou za měsíc, aby s tím mohli všichni počítat) a nezapomeňte i na děti.

Ovšem pak je bezpodmínečně nutné se toho zúčastnit, jinak to druhým nabouráváte, kazíte. Ať poslechnete nebo ne, já z toho nemám žádný osobní prospěch. Píši to proto, poněvadž vás mám rád, mám nějaké zkušenosti a myslím na vaši budoucnost.

Podepsán: „děda“ Jargus

Koncem prázdnin si nás tradičně pozval na faru: „Čeká nás nový školní rok. My jsme léta dělali stejnou chybu, musíme to letos udělat jinak. Mám už plán, pomůžete mi v tom? Zapamatujte si, Pán nás sem poslal, my se nesmíme nechat znechutit neúspěchy. Ale věřte, bude to úžasné... Ne opravdu, děvčata, nesmějte se, já už jsem starý děda, já už se toho nedožiju, ale tady bude rozkvět.“

Otec nás připravoval na svatbu skutečně realisticky:

„Máte se rádi? No... to se ukáže až tak za dvacet let. Víte, ono je to tak: Když se dva vezmou, tak to je samé: „Pozor, zlatíčko, tam je blátíčko!“ Za nějakou dobu už je to „Pozor, zlato, tam je blato!“ A za několik let: „Uhni mamlase, stojíš v marse!“

Jedna paní popisovala své zážitky z návštěvy Otce Jarguse následovně: „Dyž ten velebný pán od nás odešli, tož já sem sa vám cítila tak...tak dobře..., tak, jak dyž dojde z trhu dóm a dobře prodá.“

Chceme-li být spravedliví, musíme uznat, že za činy našeho Otce stála rovněž jeho sestra Marie, v níž se kloubily vlastnosti biblických sester Marie i Marty v jednom. Starala se nejen o domácnost

na faře, ale všímala si i potřeb každého z nás. Krátce po naší svatbě jsem od ní dostala pohled z poutního místa Panny Marie Pomocné u Zlatých hor, na nějž mi napsala: Vzpomínám na Vás před obrazem Panny Marie Pomocné a vyprošuji Vám na její přímluvu, ať zažijete radost ze zdravého děťátka.

Na Otci Jargusovi jsme obdivovali jeho nezlomný optimismus, vždy dobrou náladu a smysl pro humor. Všichni jsme se divili tomu, kde bere pořád tu sílu, a nechápali jsme, kdy vlastně přes den odpočívá, protože jak v Kunovicích, tak v Míkovcích, mimo bohoslužby, pohřby, hodiny strávené nad přípravou kázání a ve zpovědnici, si našel čas na každodenní adoraci v kostele, schůzky ministrantů, schůly, manželů, zpěvaček, uklízeček, chodil po nemocných, jezdil do nemocnice, shromažďoval kolem sebe skupinku mladých kněží a ve zbylém čase přijímal nekonečné davy návštěvníků na faře. Každý večer si telefonoval s P. Františkem Bršlicou, farářem ze Sadů, a navzájem se posilovali. Za všechna ta léta Otec půdu našich srdcí neúnavně proorával, vláčil a vytrvale do ní zaséval semena lásky, porozumění, pokory, vstřícnosti...Byl si vědom, že ne všechna semena vzejdou. A přestože už některá z nich rostou, s bází a chvěním očekává, jakou úrodu nakonec předloží před svého Pána, neboť není ještě zřejmé, zda se někde neobjeví zloděj...Vědom si tohoto nebezpečí, každého z nás denně zahrnuje do svých modliteb a společně se denně ve 20 hod. s každým z nás duchovně spojuje v modlitbě desátku „který Ducha svatého seslal“. Po této modlitbě vytrvale (již deset let) posílá celé naší farnosti své požehnání.

Ing. Alena Poncarová, Kunovice

Ovlivnil můj život

Otec Jargus je člověk, který nesmazatelně ovlivnil můj život - život s Bohem i lidmi.

Velmi živě si pamatuji, jak mne coby malou školačku oslovil u branky v kostele, abych se za ním po mši sv. zastavila... Stal se mým dlouholetým duchovním rádčem, pastýřem, který svou modlitbou, jednoduchým prostým životem, obětavostí - ukazoval a směřoval k pravému Pastýři našich duší.

Jako mi živě zůstala vzpomínka na

naše první setkání v kunovském kostelíku, tak si také pamatuji na chvíli, kdy jsem zvonila na faru s prosbou o vystavení potvrzení o křtu a bířmování, nutné pro vstup do kláštera. O klášteře jsme nikdy spolu nemluvili. Měla jsem strach, že mi řekne, že se tam nehodím... Na moji obavu odpověděl: „Hanko, já už to dávno vím...“ A já vím, že z řečí lidských toto nevěděl.

S. Vojtěcha Hana Černá

Otec Jargus v mém životě

Otec Jargus vstoupil do mého života prakticky hned po příchodu do farnosti. Jako ministrant jsem ho potkával stále na bohoslužbách, při křtech a všech možných akcích, kde se ministranti vyskytovali. Musím přiznat, že jsem nebyl žádným vzorným ministrantem. V době svého dospívání jsem hodně vyváděl a míval šilené nápady. Později při vzpomínce na toto období mně Otec Jargus řekl, že byl rád, když jsem odcházel.

V 15 letech jsem už ministrování chtěl nechat a celý můj život víry procházel hlubokou krizí. Těšil jsem se, jak to bude hezké, až nebudu muset chodit ve všední den do kostela a ministrovat. Jednou jsem stál v zradu v kostele a můj sen o krásném životě bez ministrování se pomalu začínal naplňovat. V tom na mně ze zadu promluvil P. Jargus. Nemohl bys přijít po mši do zákristie? I když jsem

se začínal vzdalovat životu pravidelného návštěvníka bohoslužeb, pozvání faráře k rozhovoru mě nesmírně zalichotilo a po mši jsem se poslušně dostavil do Sákristie. Otec mně položil jedinou otázku: Nechtěl by ses starat o ministranty? To mně chytlo. Chtěl. A tímto okamžikem se změnil celý můj život. Pravidelně jsem se začal (spolu s dalšími vedoucími ministrantů) s Otcem scházet, viděl jsem, jak žije své kněžství, s jakým zájmem a elánem plánuje na začátku školního roku aktivity s ministranty a scholou. A musím říct, že začínal každý rok vždy se stejným elánem. Zažil jsem jeho pohotový humor – dodnes vzpomínám, jak řekl jednomu děvčeti ze scholy, které se na odchodu ze schůzky scholy dlouho upravovalo před zrcadlem. „Ty bys potřebovala zrcadlo, ale zpovědní“. V mysli mi utkvělo, jak nám na faře četl z evan-

gelia větu „ne vy jste si vyvolili mne, ale já jsem si vyvolil vás“ a snažil se nám přiblížit význam této Ježíšovi věty pro náš konkrétní osobní život. Vzpomínám také na to, jak se snažil, aby náš vztah ke Kristu byl učen Kristem a nezávisel na žádném člověku. Mnohokrát nám říkal: „I kdybych dělal nevím co a třeba se ze mě stal nějaký baraba, váš vztah k Ježíši to nesmí nijak ovlivnit. Nevěříte přece

kvůli mně...“

Zamiloval jsem si Otce Jarguse, tato láska trvá dodnes a věřím, že pokud zůstanu věrný své víře, tak nikdy nepřestane. Víím, že nebýt ho, kdo ví, jak by to se mnou tehdy dopadlo. Mám u něho dluh, který mu nikdy nemohu zaplatit.

Ing. Petr Kolařík, Veselí nad Moravou

Několik vzpomínek na P. Aloise Jarguse

Při nástupu do Kunovic se představil slovy: „JÁ JSEM JARGUS JAKO JAN HUS“.

Později jsem částečně pochopil význam této věty a něco mně napověděl on sám.

Při působení v Prostějově si získal oblibu farníků. Jednak pro svou přímou povahu (vlastní ostravským „chacharům“) a také jako bývalý skaut, dovedl na sebe vázat lidi. Svědčí o tom například téměř rodinné přátelství s Ing. Indrou a jeho manželkou. Ten později působil coby odborník na arcibiskupství v Olomouci.

Jeho obliba se nehodila režimu a začali P. Jarguse překládat na nová působiště. Vzhledem k jeho, ne zrovna železnému zdraví - mysleli, že to dlouho nevydrží. Tak to také cítil P. Jargus, a proto přirovnání „jako Jan Hus“.

V kunovickém kostele byla od nepaměti na levém bočním oltáři (evangelní strana) socha sv. Antonína. Na jeho současném místě byla socha sv. Josefa. Otec Alois rozhodl, že sv. Josef patří do svaté Rodiny a nechal je vyměnit tak, jak jsou v současnosti. Přes výhružné a anonymní dopisy farníků, aby sochy vrátil na původní místa, nepovolil.

Bratr P. Jarguse vlastnil v Mariánských Horách (v rodišti) chalupu v přírodě. Děcka ze schóly a ministranti jezdili na chalupu na letní tábory. Měli z toho pěkné zážitky, zvláště, když se museli před tamější veřejností zapírat, kdo jsou.

Zavedl pravidelné měsíční návštěvy nemocných. Ráda na něho vzpomíná celá moje rodina.

Kunovský farník

Desetiminutovky

Duchovní otče, přijměte ode mne srdečné přání k Vašemu životnímu jubileu.

Chtěla bych vzpomenout na chvíle, které jsem jako Vaše farnice byla s Vámi v kontaktu. Pomáhala jsem uklízet v kostele za Vašeho působení, hned po Vašem příchodu do Kunovic. Zapojila jsem se do dobrého společenství. Byl jste velmi příjemný, hodný a ochotný.

Každou sobotu jste za nám i přišel do kostela a udělal jste nám „desetiminutovku“, domluvil se s námi, co potřebujeme, a co by se mohlo vylepšit. Rád jste si s námi promluvil, a to i legračně. V kostele jsem uklízela několik roků a byla jsem požádána Vaší sestrou, jestli bych nemohla vypomoci uklízet na faře. Uklízečka na faře byla hodně nemocná, a tak jsem začala uklízet každý čtvrtek dopoledne na faře (kanceláře). V kostele nastoupily mladší dobrovolnice. Tak jsem byla zase s Vámi v kontaktu ale „desetiminutovky“ pokračovaly dále. Chodila jsem tam velice ráda, bylo tam s Vámi velice příjemné společenství až do Vašeho odchodu.

Už Vás to velice unavovalo, protože jste byl nemocný a také poznamenán režimem, jak jste nám vyprávěl, křivě obžalovaný a daný do dolů.

Také jsem byla na faře, když jste odcházel. Nic smutnějšího jsem nezažila, jako vyprovázet dobrého kněze z farnosti. Často jste nám říkal, abychom se modlili za dobrého nástupce – kterého také máme.

Když jsem Vás navštívila ve Vašem novém působišti v Kroměříži, tak jsem se uklidnila, že jste dobře zaopatřený a spokojený. Od té doby, co jste odešel, jsem s Vámi stále písemně v kontaktu, jak ke svátku, tak i k narozeninám. Vždy mně poděkujete telefonicky a dáte mně požehnání. Nikdy na Vás nezapomenu, hlavně ve svých modlitbách.

Ještě jednou Vám přeji od Boha hodně zdraví do dalších let, síly od Ducha svatého a ochrany Panny Marie.

Anna Tvrdoňová, Kunovice

Zdraví uklízečky...

K Vaším 80. narozeninám Vám přejeme hodně zdraví až do konce života. Jak ty roky utekly, jako voda. S vděčností vzpomínáme, jak jste se staral, aby se postavil domeček – že je to potřebné. Do té doby byly věci pro kostel ve stodole a na ulici v kůlně. Také jste se velice staral, abych nosila pracovníkům na stavbu svačinu a všechno, co potřebovali. Vzpomínáme, jak je to dobré a účelné na všechno. Máte na tom velkou zásluhu.

Marie Sovová
Anežka Děrbáková
Zdeňka Dřínková
Františka Brablcová
Alena Vycudílková
Marie Kuřimská
Jiřina Jankůjová
Anna Dupalová
Věra Juříčková
Alena Poncarová
Marie Pochylá

Antonie Štěrbová
Marie Gébová
Marie Moštková
Františka Mléčková
Anna Talášková
Zdeňka Hanáčková
Marie Hanáčková
Marie Zajíčková
Anna Jordánová

(i za všechny předchůdkyně)

P. Alois Fargus nás vedl k velké víře v Boha. Byl to velice pokorný člověk.

Malá vzpomínka od zpěvaček:

Když jsme na kůru nacvičovaly před Vánocemi nebo k různým příležitostem, neváhal jste nesčíslněkrát přijít za námi pozdravit nás, i když ke konci jeho působení se dostavily obtíže chůze.

Po Vánocích nás vždy pozval na faru, zazpíval si s námi, pohostil celý pěvecký sbor, a to nás bylo kolem 40 lidí.

Dodnes si posíláme pozdravy.

S úctou

Františka Šupková
Anna Kolůchová
Marie Habartová
Marie Gébová
Zdeňka Dřínková
Anna Sedláčková
Ludmila Mléčková

Antonie Štěrbová
Marie Šupková
Marie Pochylá
Růžena Chřivalová
Ludmila Hanáčková
Marie Hráčková

Uzpomínky na působení P. Aloise Jarguse u Milosrdných sester sv. Kříže v Kroměříži

Otec Alois k nám do Kroměříže přišel 10. 8. 2000. V té době jsme neměli v klášterě kněze, protože P. Bernard Bartoň, OFMCap., odešel do řádového společenství do Olomouce. Pro řeholní komunitu je důležité mít kněze, proto jsme se ptaly a hledaly někoho, kdo by k nám přišel. P. Juvenal Valíček, OFMCap., který působil u našich sester v Boršicích, a generální vikář P. Milan Kouba nám poradili, abychom se jeli zeptat P. Aloisie Jarguse, který působil ve farnosti Kunovice a byl po operaci kyčle. Po dlouhém přemlouvání a váhání souhlasil s tím, že to bude zkouška na tři měsíce, a když se mu nebude u nás líbit, tak může odejít. Loučení s farností a svou rodnou sestrou, která u něho byla na faře, bylo pro něho těžké. Chodil o dvou holích a postupně si uvědomoval, že na práci ve farnosti již nestačí. My sestry jsme na Otce Aloise čekaly a uvítaly jsme ho s radostí. Zpočátku se musel seznamovat s naším způsobem života. Společně se s námi modlil. Bylo nás tehdy 100 sester a on jediný mezi námi. Říkal

sto plus jeden. Aby si u nás zvykl, v tom mu hodně pomáhalo, že k němu chodilo hodně návštěv - kněží, studenti, bývalí farníci. Otec Alois si stanovil pevný denní pořádek, kdy se bude modlit sám, kdy společně s námi, kdy půjde na procházku a kdy se bude věnovat druhým. Každý den chodil, pokud mohl navštěvovat nemocné a ležící sestry a povzbuzoval je a, kdykoliv bylo potřeba, uděloval svátost nemocných. Pokud to jeho zdravotní stav dovolil, rád jezdil sloužit mši sv. do farnosti a pomáhal zpovídat. Jezdil také pravidelně zpovídat naše sestry do Choryně. Obětavě zpovídal před každou mši sv. ve zpovědní místnosti, lidé ho často vyhledávali ke svátosti smíření i mimo tuto dobu. Jeho den je zcela naplněn. Zůstal pokorný, i když byl jmenován kanovníkem Kolegiální kapituly v Kroměříži, nikdy se tím nevynášel, ale bral to jako pověření, že se má více modlit. Pokud mohl, jezdil pravidelně na společné modlitby kanovníků. Jeho zdravotní stav se postupně zhoršuje, chodí jen velmi pomalu a někdy je odkázán na vozík a stále více na pomoc druhých. Nyní prožívá to, co sám říkal nemocným sestřím, aby se nevzdávaly, i když nemohou a jsou na vozíku, patří Pánu a jejich život má velký smysl. Působení P. Aloise Jarguse v našem společenství nás povzbuzuje a dodává nám odvahy, jsme za jeho život zde s námi Pánu vděčné.

Sestry sv. Kříže, Kroměříž

Životopisná data *P. Aloise Farguse*

30.5.1930

– narozen v Ostravě – Mariánských
Horách

Otec Ferdinand, matka Aloisie, 5 sou-
rozenců

1944 – 1950

– student gymnázia v Ostravě

1950 - 1951

– skladník v Energostavu

1954-1957

– student Vysoké školy báňské

1957-1958

– dělník Vítkovických železáren

1958 - 1962

– horník v Dole Šverma v Ostravě

1962 – 1971

– elektrikář v Autoopravně v Ostravě

1971 – 1973

– bohoslovec kněžského semináře
v Olomouci

23. 6. 1973

– vysvěcen na kněze v Olomouci bisku-
pem Josefem Vranou

1. 7. 1973

– primiční mše svatá v chrámu Panny
Marie Královny v Ostravě - Marián-
ských Horách

1. 8. 1973 – 15. 2. 1976

– kooperátor v Prostějově

15. 2. 1976 – 1. 8. 1976

– kooperátor v Uherském Hradišti
a excurrendo administrátor ve Starém
Městě

1. 8. 1976 – 30. 6. 2000

– administrátor, resp. farář v Kunovicích

Od 1. 7. 2000

– duchovní správce Milosrdných sester
sv. Kříže v Kroměříži

Od 22. 3. 2002

– sídelní kanovník Kolegiální kapituly
sv. Mořice v Kroměříži

Uzpomínky velké rodiny

*Vydala Římskokatolická farnost Kunovice
Kunovice 2010*

Návrh obálky a grafická úprava Vladimír Šopík

Vytiskla tiskárna L. V. Print Uherské Hradiště

Fotografie: archiv rodiny, farnosti a farníků

Autor portrétní fotografie: Miroslav Doubrava jr.

Vydání první

Náklad 500 výtisků

ISBN 80-86704-72-6

verejnosť Bohemia and Moravia
Fränkische Colonie Gesellschaft

Land: Altbayern-Schwaben
Stadt: Rosenfelden

John, Ernst
Bismarckstr. 104, Rosenfelden

Church: Luther
Rosenfelden, Schwaben

Land: Altbayern

Fränkische Colonie
Gemeinschaft Altbayern

Ortschaft:
Rosenfelden

R. & F. Rosenfelden, Altbayern
R. & F. Rosenfelden

5 **Erbschafts- und Taufschein.**
Rodný a křestní list.

Erbschafts- und Taufschein
Rodný a křestní list

Am 15. März 1838
Am 15. března 1838

Ich, Unterzeichnete, habe bei dem
Já, podepsaný, jsem u přítomnosti
Herrn *Ernst Bismarck*,
Pána *Ernst Bismarck*,
als Zeugen
jako svědků
das Erbvertragsbuch
které obsahuje
des Erbvertrages
který obsahuje
ausgegeben
vydáno
am 15. März 1838
am 15. března 1838

Erbschafts- und Taufschein.
Rodný a křestní list.

Am 15. März 1838
Am 15. března 1838

Ich, Unterzeichnete, habe bei dem
Já, podepsaný, jsem u přítomnosti
Herrn *Ernst Bismarck*,
Pána *Ernst Bismarck*,
als Zeugen
jako svědků
das Erbvertragsbuch
které obsahuje
des Erbvertrages
který obsahuje
ausgegeben
vydáno
am 15. März 1838
am 15. března 1838

Uzpomínky velké rodiny

*Uzpomínky
velké rodiny*

ISBN 80-86704-72-6

9 788086 704722